

Etiska riktlinjer för spelansvar

(reviderade december 2018)

INLEDNING

Spel är underhållande och ett nöje för många människor. Spel kan också - om det hantearas felaktigt - få negativa konsekvenser. Denna riktlinje syftar till att spel tillhandahålls på ett ansvarsfullt sätt ur ett konsumentskyddsperspektiv. Det är viktigt att de företag och organisationer som är medlemmar i Sper – och som därmed förbinder sig att följa riktlinjerna - minimerar de negativa konsekvenserna av spel. I det fortsatta används ordet "spelbolag" alternativt "medlem" för de företag och organisationer som organiserar spel (inklusive lotterier) för allmänheten och som är medlemmar i Sper.

Det bästa konsumentskyddet åstadkoms genom en tydlig lagstiftning med komplettering av självreglering där det behövs. Fördelarna med ett sådant system är att regleringen blir förankrad, ändamålsenlig och bidrar till transparens. Självregleringen kan även relativt snabbt anpassas till en ständigt föränderlig marknad. Riktlinjerna ska fungera som ett underlag för spelbolagens arbete med spelansvar mot konsument.

Varje individ har ett tydligt ansvar för sitt eget spelbeteende. Dessa riktlinjer reglerar spelbolagens ansvar för det sätt de erbjuder konsumenter att spela på produkterna.

De spelbolag som är medlemmar i Sper åtar sig därmed också en efterlevnadsskyldighet. I riktlinjerna identifieras ett antal områden där medlemmarna ansvarar för att reglerna beträffande spelansvar i ett konsumentskyddsperspektiv till fullo respekteras.

Dessa riktlinjer utgör ett komplement till gällande lagstiftning om konsumentskydd, t. ex. spellagen, anslutande myndighetsföreskrifter samt villkor i respektive spelbolags tillstånd/licens för verksamheten.

Riktlinjerna tillåter skillnader i medlemmarnas verksamhet. De är utformade som en minimnivå, vilket innebär att de kompletterar och förbättrar - men inte ersätter - de åtgärder som de enskilda spelbolagen redan har på plats enligt gällande tillstånd och lagstiftning. De enskilda spelbolagen kan således även i fortsättningen med fördel tillämpa en mer ambitiös policy på valda punkter för att därigenom ta ett större ansvar.

Denna upplaga av riktlinjerna är godkänd av alla Spers operatörsmedlemmar; AB Trav- och Galopp (ATG), Kombispiel, Folkspel, Idrottens spel, Miljonlotteriet, Sveriges Bingoarrangörers Centralorganisationer (Svebico), Postkodlotteriet, AB Svenska Spel (Svenska Spel) och Sportlotteriet.

SPER:S RIKTLINJER FÖR SPELANSVAR

Spers första grunddokument avseende etiska spelansvarsriktlinjer antogs av medlemmarna 2011. Sper gick då i bräschen för arbetet med spelansvar och riktlinjerna har varit en förebild för lagstiftaren i framtagandet av Spellagen (2018:1138). År 2019 gäller spellagen med Omsorgsplikten som en viktig del av spelbolagens spelansvarsarbete och de flesta av Spers gamla riktlinjer återfinns nu i lagstiftning. Det är Spers medlemmar mycket tacksamma för.

Dessa etiska riktlinjer för spelansvar utgör ett komplement till spellagstiftningen. Reglerna omfattar områden som spellagstiftningen inte täcker. För Spers medlemmar är detta viktiga områden.

Riktlinje 1: Medlemmar ska ta informerade beslut vid utveckling av spel och tjänster.

Medlemmarna är medvetna om de olika riskfaktorer som är kopplade till spelande och de olika spelens utformning. Medlemmarna ska riskbedöma sina produkter i Gamgard ¹ eller likvärdigt verktyg bedöms som särskilt riskfyllda produkter, dvs. har klassificerats som produkter med hög risk ². Medlemmarna ska kontinuerligt ha gemensam avstämning för samsyn.

Medlemmarna ska:

- 1.1 vid utvecklingen av nya produkter eller tjänster genomföra en analys för att bedöma riskfaktorer utifrån kända fakta eller forskning
- 1.2 implementera åtgärder, utifrån gjord analys, för att begränsa eventuella risker med spelet eller tjänsten. Åtgärderna ska dokumenteras och utvärderas löpande.

Riktlinje 2: Spers medlemmar ska utbilda och informera anställda och samarbetspartners i spelansvar.

Anställda ska utbildas i spelansvar och ges insikt i vad som kan leda till spelproblem. Spelbolagens ombud, deras anställda och samarbetspartners ska utbildas i spelansvar.

Detta säkerställs genom att:

- 2.1 alla anställda får en relevant grundutbildning avseende spelansvar och spelets risker
- 2.2 genomföra särskilda utbildningsinsatser baserade på arbetsuppgift och nivå av konsumentkontakt
- 2.3 minst en gång per år ge alla anställda information om företagets spelansvarsarbete
- 2.4 kommersiella ombud får en relevant utbildning i spelansvar, spelets risker och spelproblem innan de tillåts att börja sälja spelprodukter. Icke kommersiella ombud såsom föreningar erbjuds information om spelansvar, spelets risker och spelproblem
- 2.5 erbjuda utbildningar i spelansvar och spelets risker till sina samarbetspartners
- 2.6 informationen är aktuell och utvärderas med jämna intervall.

---

¹ Gamgard är ett webbaserat analysverktyg framtaget för att bedöma risknivån i enskilda spelprodukter. Bedömningen sker efter analys av en rad utvalda egenskaper hos spelet i fråga och resulterar i en av 3 möjliga risknivåer (låg, medelhög och hög risk).

² Notera att det är resultatet av klassificeringen såväl före som efter utan hänsyn till spelansvarsåtgärder som gäller.

Riktlinje 3: Medlemmarna ska uppmuntra till mer kunskap om vad som orsakar problemspelande

Detta ska ske genom löpande dokumentation och uppföljning av åtgärder för spelansvar med syfte att öka kunskapen om riskerna med spel, spelbeteende och vad som orsakar spelproblem.

Genom att:

- 3.1 ha en process för att samla och följa upp fakta med syfte att följa upp vidtagna åtgärder för spelansvar
- 3.2 löpande utvärdera vidtagna spelansvarsåtgärder
- 3.3 uppmuntra till forskning inom spelansvarsområdet
- 3.4 bjuda in olika intressenter med syfte att informera om arbetet med spelansvar.

Riktlinje 4: Sper ska samarbeta med olika intressenter för att skaffa insikt i frågor som rör spelproblem och spelansvar

Syftet är att bidra till en helhetssyn i spelansvarsfrågor samt att få mer insikt i vad som orsakar spelproblem och de spelberoendes perspektiv på spel och hur det påverkar deras situation

Genom att:

- 4.1 ta del av erfarenheter och kunskap för att skapa ett effektivare spelansvar
- 4.2 bjuda in olika intressenter till dialog med syfte att få större insikt i de spelberoendes situation
- 4.3 erbjuda föreläsningar om spelproblem i samarbete med spelberoendes organisationer
- 4.4 bidra till en gemensam plattform för samordning i frågor som rör spelproblem och spelansvar
- 4.5 verka för mer kunskap om spelproblem och spelansvar.